

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾

سوگند به نفس و آنکه سامانش بخشید. آنگاه بد کاری و تقوایش را به او الهام کرد.

مفهوم: گرایش به نیکی و بی زاری از بدی ها.

پیام ۱: خداوند در این آیه به دو چیز سوگند می خورد، یک نفس لوامه که سرزنشگر انسان به هنگام آلوده شدن به گناه است. دوم خداوند که این نفس را سامان بخشید.

پیام ۲: خداوند در نفس انسان توانایی شناخت و درک خوبی ها و بدی ها را قرار داده است.

وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾

وسوگند به نفس ملامت کننده

مفهوم: نفس لوامه

پیام ۱ خداوند در این آیه به نفس لوامه که سرزنشگر درونی ما هنگام ارتقا به قنای است سوگند می خورد.

پیام ۲ نفس لوامه نتیجه گرایش انسان به تنبلی ها و زیبایی هاست.

درس سوم پنجره ای به روشنایی

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾

این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت، زندگی حقیقی است. اگر می دانستند.

مفهوم: این آیه دیدگاه توحیدی نسبت به مرگ را بیان کرده و زندگی اخروی را حیات حقیقی می داند.

پیام ۱: زندگی انسان فقط محدود به دنیا نیست.

پیام ۲: اگر زندگی دنیوی را فقط محدود به دنیا بدانیم آن گاه چیزی جز بازی و سرگرمی نیست.

پیام ۳: این آیه ارتباط مفهومی دارد با حدیث «النَّاسُ نِيَامٌ، فَإِذَا مَاتُوا، انْتَبَهُوا» مردم [در این دنیا] در خوابند، هنگامی که بمریند، بیدار می شوند.

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِقُونَ وَالنَّصَارَى مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان آورد و کار نیکو انجام دهد پس برایشان هیچ ترسی نیست و آن ها اندوهگین نمی شوند.

مفهوم: این آیه دیدگاه معتقدان به معاد و پیامد آن یعنی ترس و اندوه نداشتن آنان را بیان می کند.

پیام: در این آیه به نبود ترس از مرگ اشاره می شود به علت اعتقاد به زندگی پس از مرگ .

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾

[کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست همواره [گروهی از ما] می میریم و [گروهی] زنده میشویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می کند. البته این سخن را از روی علم نمی گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.

مفهوم: این آیه دیدگاه منکران معاد را که زندگی را محدود به دنیا میدانند بیان می کند.

پیام ۱: این آیه از زبان کافران بیان شده است .

پیام ۲: دیدگاه کافران نسبت به مرگ این است که زندگی فقط در همین دنیا ممکن است.

پیام ۳: کافران در بیان دیدگاه خود نسبت به مرگ یقین ندارند بلکه فقط حدس و قمانشان را بیان می کنند.

درس چهارم آینده روشن

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا (٨٧)